

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Кафедра кримінального судочинства та аналітичної діяльності

Затверджено
Науково-методична рада ДПУ,
від «12» 12 2024 р. № 5
Голова НМР І. ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма навчальної дисципліни
«Національна безпека України»
для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(денної та заочної форми навчання)
галузь знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
освітня програма «Правоохоронна діяльність»

Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Національна безпека України» складена на основі освітньої програми «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність», затвердженої Вченою радою Університету «29» серпня 2024 року, протокол № 1.

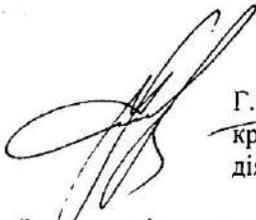
Укладачі:

О. КАЛГАНОВА, к.ю.н, доцент, доцент кафедри кримінального судочинства та аналітичної діяльності

Л. МІЛІМКО, к.ю.н, доцент, доцент кафедри кримінального судочинства та аналітичної діяльності

Гарант освітньої програми

Г. ЧИГРИНА, к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального судочинства та аналітичної діяльності

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою кримінального судочинства та аналітичної діяльності від 28.11.2024 № 33/24-ВС

Завідувач кафедри кримінального судочинства та аналітичної діяльності

О. КАЛГАНОВА, к.ю.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи, протокол від «3» 12 2024 р. № 6

Голова Вченої ради
Навчально-наукового інституту
економічної безпеки та митної справи

В. ПРОКОПЕНКО, д.е.н., професор

Завідувач навчально-методичного відділу

І. КАЧУР, к.біол.наук, доцент

Реєстраційний № _____

ЗМІСТ

1. Передмова	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
2.1. Компетентності і результати навчання	5
2.2. Пререквізити та постреквізити	7
2.3. Структура навчальної дисципліни	7
2.4. Рейтинг-план	8
2.5. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення	11
3. Програма навчальної дисципліни	11
4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	21
5. Засоби діагностики результатів навчання	23
6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю	23
7. Рекомендована література	28
8. Лист моніторингу	31

1. ПЕРЕДМОВА

Одним із найбільш важливих складників державотворчого процесу в Україні є діяльність державних органів та зацікавлених структур громадянського суспільства з питань забезпечення національної безпеки.

Актуальність навчальної дисципліни зумовлюється тим, що Україна, як правова держава, закріпила в Основному Законі найвищою соціальною цінністю людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку, тому суспільство вимагає від держави створення нових і вдосконалення вже чинних правових інститутів (механізмів), які сприятимуть захисту прав і свобод людини та громадянина, особливо такого основоположного права, як право на безпеку. При цьому виникає багато проблем, що пов'язані зі здійсненням відповідних заходів держави щодо зміцнення національної безпеки, у тому числі й через окремі прогалини в законодавстві, що, у свою чергу, можуть бути викликані різноманітністю тлумачень і розумінь її базових положень.

Метою навчальної дисципліни «Національна безпека України» є формування системи знань щодо сутності та співвідношення національної, регіональної та міжнародної безпеки, сучасних чинників міжнародної безпеки, а також формування практичних навичок в розумінні факторів формування та сучасних загроз для світової, регіональної та національної безпеки України в умовах глобалізації.

Завдання навчальної дисципліни «Національна безпека України» полягають у тому, щоб на основі теоретичних положень змістовних складових національної безпеки України, а також узагальнення практичного досвіду, сформувати у здобувачів вищої освіти розуміння сучасних напрямів національної, регіональної та світової безпеки, а також основних проблем в цій сфері.

Методи навчання. Під час проведення занять з навчальної дисципліни «Національна безпека України» використовуються такі методи навчання, як:

- пояснювально-ілюстративний (з метою розуміння сутності національної безпеки), пов'язаний із використанням засобів наочності;
- проблемний (з метою розв'язання проблемних ситуацій, які виникають в процесі ідентифікації та аналізу проблем сучасної національної безпеки України);
- пошуковий метод (шляхом формулювання проблем з питань забезпечення національної безпеки України);
- дослідницький (шляхом формулювання проблем з розглядуваних питань самими здобувачами вищої освіти та самостійне їх вирішення).

Формами навчання є: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, контрольні заходи, самостійна робота.

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Поточний контроль засвоєння основних положень навчальної дисципліни здійснюється через оцінювання відповідей на питання запропоновані планами проведення семінарських занять, а також шляхом проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів, написання самостійних і модульних контрольних робіт. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів вищої освіти і вміння застосовувати їх у практичній діяльності. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів вивчення навчального курсу на завершальному етапі у формі диференційованого заліку (осінній семестр)/екзамену (весняний семестр).

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та набрав мінімальну кількість балів, що має дорівнювати не менше 25 балів.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	обов'язкова	
Модулів – 4	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4	3-й	3-й
Загальна кількість годин – 180 год.	Семестр	
	5-й, 6-й	5-й, 6-й
	Лекції	
	32 год.	6 год.
	Семінарські	
	28 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	116 год.	164 год.
	Індивід.-консультац. робота	
	4 год.	4 год.
	Форма семестрового контролю: диференційований залік (осінній семестр), екзамен (весняний семестр)	

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
ІК. Здатність займатися правозастосовною діяльністю, здійснювати дізнання, вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності, виконувати правоохоронні функції в нестандартних ситуаціях	РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.
ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	РН1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.
ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.
ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.
ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства,	РН24. Застосовувати методи кримінального аналізу з метою

<p>усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>	<p>забезпечення економічної безпеки держави.</p>
<p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	<p>РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.</p>
<p>СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу</p>	<p>РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.</p>
<p>СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури</p>	<p>РН24. Застосовувати методи кримінального аналізу з метою забезпечення економічної безпеки держави.</p>
<p>СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.</p>	<p>РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.</p>
<p>СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави.</p>	<p>РН24. Застосовувати методи кримінального аналізу з метою забезпечення економічної безпеки держави.</p>

ФК1. Здатність взаємодіяти з міжнародними інституціями під час здійснення дізнання, вирішення спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.	РН5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.
ФК2. Здатність ефективно застосовувати методи кримінального аналізу з метою забезпечення економічної безпеки держави.	РН24. Застосовувати методи кримінального аналізу з метою забезпечення економічної безпеки держави.

2.2. ПЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни «Національна безпека України» є навчальні дисципліни «Теорія держави і права», «Основи організації служби в правоохоронних органах», «Превентивна діяльність правоохоронних органів», «Правоохоронна діяльність: міжнародний досвід».

Постреквізитами вивчення дисципліни «Національна безпека України» є «Правові та організаційні засади запобігання корупції».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічні групи ПДБП-24-1, ПДБП-24-2, ПДБП-24-3, ПДБПЗ-24-1

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин									
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
		Лекції (год.)	Семінари (год.)	Інд.-конс. робота	СР С (год.)	Всього (год.)	Лекції (год.)	Семінари (год.)	Інд.-конс. робота	СР С (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1,6 залікових кредитів (46 год.)											
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади національної безпеки (Теми 1-3)											
T.1	Сутність і зміст національної безпеки	2	2	-	8	12	2	2	-	10	14
T.2	Система забезпечення національної безпеки України	2	2	-	10	14	-	-	-	14	14
T.3	Система управління національною безпекою України	4	2	2	10	18	-	-	2	16	18
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)											
Всього по модулю:		8	6	2	28	44	2	2	2	40	46
МОДУЛЬ II = 1,4 залікових кредитів (44 год.)											
Змістовий модуль 2. Економічна безпека (Теми 4-6)											
T.4	Економічна безпека держави в структурі національної безпеки	2	2	-	10	14	2	-	-	12	14
T.5	Система економічної безпеки держави	2	2	-	10	14	-	-	-	14	14
T.6	Складові економічної безпеки держави	4	4	-	10	18	-	-	-	16	16
Всього по модулю:		8	8	-	30	46	2	-	-	42	44
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)											
Всього за семестр		16	14	2	58	90	4	2	2	82	90
Форма підсумкового контролю – диференційований залік											

МОДУЛЬ III = 1,4 залікових кредитів (44 год.)											
Змістовий модуль 3. Інформаційна безпека (Теми 7-9)											
T.7	Інформаційна безпека як невід'ємна складова національної безпеки	2	2	-	8	12	-	-	-	12	12
T.8	Правове забезпечення інформаційної безпеки	2	2	-	10	14	-	-	-	14	14
T.9	Технологія виявлення загроз інформаційній безпеці та механізми їх попередження й усунення	4	4	-	10	18	2	2	-	14	18
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)											
Всього по модулю:		8	8	-	28	44	2	2	-	40	44
МОДУЛЬ IV = 1,6 залікових кредитів (46 год.)											
Змістовий модуль 4. Геополітична безпека (Теми 10-12)											
T.10	Геополітична складова формування світового порядку у контексті забезпечення національної безпеки	2	2	-	10	14	-	-	-	12	12
T.11	Система забезпечення геополітичної безпеки	2	2	-	10	14	-	-	-	14	14
T.12	Геополітичні конфлікти	4	2	2	10	18	-	2	2	16	20
Всього по модулю:		8	6	2	30	46	-	2	2	42	46
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)											
Всього у семестрі		16	14	2	58	90	2	4	2	82	90
Форма підсумкового контролю – екзамен											
Разом години з курсу:		40	32	4	104	180	6	6	4	164	180

2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН

Година		Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, самостійна робота здобувача, контр.захід, підсумкове тестування, індивід.робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)	
денна	заочна				денна	заочна
2	2	Т. 1. Сутність і зміст національної безпеки	Лекція	РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.	0	0
2	2		Семінарське		3	20
8	10		Самостійна робота		0	0
2	0	Т. 2. Система забезпечення національної безпеки України	Лекція	РН1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.	0	0
2	0		Семінарське		3	0
10	14		Самостійна робота		0	0
4	0	Т. 3. Система управління національною безпекою	Лекція	РН24. Застосовувати методи кримінального аналізу з метою забезпечення економічної	0	0
2	0		Семінарське		3	0
10	16		Самостійна робота		0	0

2	2	України	Індивідуальна робота	безпеки держави.	10	10
			Контрольний захід		7	0
44	46	Всього за модулем			26	30
2	2	Т. 4. Економічна безпека держави в структурі національної безпеки	Лекція	РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.		0
2	0		Семінарське		3	0
10	12		Самостійна робота		0	0
2	0	Т. 5. Система економічної безпеки держави	Лекція	РН24. Застосовувати методи кримінального аналізу з метою забезпечення економічної безпеки держави.	0	0
2	0		Семінарське		3	0
10	14		Самостійна робота		0	0
4	0	Т. 6. Складові економічної безпеки держави	Лекція	РН1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.	0	0
4	0		Семінарське		6	0
10	16		Самостійна робота		0	0
			Контрольний захід		7	15
46	44	Всього за модулем			19	15
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE					5	
Диференційований залік					50	
Усього за осінній семестр					100	
2	0	Т. 7. Інформаційна безпека невід'ємна складова національної безпеки	Лекція	РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній	0	0
2	0		Семінарське		3	0
8	12		Самостійна робота		0	0

				цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.		
2	0	Т. 8. Правове забезпечення інформаційної безпеки	Лекція	PH3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.	0	0
2	0				3	0
10	14		Самостійна робота		0	0
4	2	Т. 9. Технологія виявлення загроз інформаційній безпеці та механізми їх попередження й усунення	Лекція	PH24. Застосовувати методи кримінального аналізу з метою забезпечення економічної безпеки держави.	0	0
4	2		Семінарське		6	10
10	14		Самостійна робота		0	0
			Контрольний захід		7	0
44	44	Всього за модулем			19	10
2	0	Т. 10. Геополітична складова формування світового порядку у контексті забезпечення національної безпеки	Лекція	PH5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.	0	0
2	0		Семінарське		3	0
10	12		Самостійна робота		0	0
2	0	Т. 11. Система забезпечення геополітичної безпеки	Лекція	PH22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.	0	0
2	0		Семінарське		3	0
10	14		Самостійна робота		0	0
4	0	Т. 12. Геополітичні конфлікти	Лекція	PH6. Знати і розуміти принципи добрососусідності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.	0	0
2	2		Семінарське		3	10
10	16		Самостійна робота		0	0
2	2		Індивідуальна робота		10	10
			Контрольний захід		7	15

46	46	Всього за модулем		26	35
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5	
Екзамен				50	
180		Усього за курсом		100	

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для вивчення тем навчальної дисципліни необхідна комп'ютерна техніка для роботи на офіційних сайтах Верховної Ради України, Президента України, центральних органів виконавчої влади та ін.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Тема 1. СУТНІСТЬ І ЗМІСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

План лекційного заняття

1. Поняття та зміст понять «безпека», «національна безпека».
2. Об'єкти національної безпеки.
3. Принципи забезпечення національної безпеки України.
4. Загрози національним інтересам і національній безпеці України.

План семінарського заняття

1. Поняття та зміст понять «безпека», «національна безпека».
2. Параметри національної безпеки України.
3. Об'єкти національної безпеки.
4. Принципи забезпечення національної безпеки України.
5. Пріоритети національних інтересів.
6. Загрози національним інтересам і національній безпеці України.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Націобезпекознавство як сучасний міждисциплінарний напрям фундаментальної науки.
2. Параметри національної безпеки України.
3. Пріоритети національних інтересів.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте поняття та зміст понять «безпека», «національна безпека».
2. Що таке націобезпекознавство як сучасний міждисциплінарний напрям фундаментальної науки?
3. Визначте параметри національної безпеки України.
4. Що є об'єктами національної безпеки?
5. Охарактеризуйте принципи забезпечення національної безпеки України.
6. Визначте пріоритети національних інтересів.
7. В чому полягають загрози національним інтересам і національній безпеці України.

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [9, 17, 28, 30]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33-37]

Міжнародні видання: [41-43]

Тема 2. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

План лекційного заняття

1. Поняття, зміст і призначення системи забезпечення національної безпеки.
2. Мета, завдання і функції системи забезпечення національної безпеки України.
3. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
4. Структура системи забезпечення національної безпеки.

План семінарського заняття

1. Поняття, зміст і призначення системи забезпечення національної безпеки.
2. Мета, завдання і функції системи забезпечення національної безпеки України.
3. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
4. Гарантії ефективного управління національною безпекою.
5. Структура системи забезпечення національної безпеки.
6. Сили та засоби забезпечення національної безпеки України.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Гарантії ефективного управління національною безпекою.
2. Сили та засоби забезпечення національної безпеки України.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте поняття та зміст системи забезпечення національної безпеки.
2. У чому полягає призначення системи забезпечення національної безпеки?
3. Які мета та завдання системи забезпечення національної безпеки України?
4. Визначте функції системи забезпечення національної безпеки України.
5. Охарактеризуйте принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
6. В чому полягають гарантії ефективного управління національною безпекою.
7. Що входить до структури системи забезпечення національної безпеки?
8. У чому полягають повноваження сил забезпечення національної безпеки України?
9. Місце засобів забезпечення національної безпеки України.

Рекомендована література

- Основна: [1-6]
 Допоміжна: [9, 17, 28, 30]
 Інформаційні ресурси Інтернет: [33-37]
 Міжнародні видання: [41-43]

Тема 3. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ УКРАЇНИ

План лекційного заняття

1. Поняття системи управління національною безпекою.
2. Структура системи управління національною безпекою.

План семінарського заняття

1. Поняття системи управління національною безпекою.
2. Компетентія Президента України у забезпеченні національної безпеки України.
3. Організація та діяльність Кабінету Міністрів України в сфері управління національною безпекою.

4. Компетенція Верховної Ради України в сфері забезпечення національної безпеки.

5. Конституційний Суд України та суди загальної юрисдикції як суб'єкти забезпечення національної безпеки.

6. Прокуратура України та її роль в управлінні національною безпекою.

7. Компетенція центральних органів виконавчої влади у забезпеченні національної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Гарантії ефективного управління національною безпекою.

2. Конституційний Суд України та суди загальної юрисдикції як суб'єкти забезпечення національної безпеки.

3. Національний банк України та його компетенція у забезпеченні національної безпеки України.

4. Роль сил спеціального призначення у забезпеченні національної безпеки України.

Індивідуально-консультаційна робота

1. Скласти порівняльну таблицю використання сил спеціального призначення при забезпеченні національної безпеки в Україні та в окремих зарубіжних країнах.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття системи управління національною безпекою.

2. У чому полягає компетенція Президента України у забезпеченні національної безпеки України?

3. Охарактеризуйте діяльність Кабінету Міністрів України в сфері управління національною безпекою.

4. Визначте компетенцію Верховної Ради України в сфері забезпечення національної безпеки.

5. Роль Конституційного Суду України та судів загальної юрисдикції як суб'єктів забезпечення національної безпеки.

6. Визначте місце прокуратури України та її роль в управлінні національною безпекою.

7. Охарактеризуйте компетенцію центральних органів виконавчої влади у забезпеченні національної безпеки.

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [9, 17, 28, 30]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33-37]

Міжнародні видання: [41-43]

Змістовий модуль 2. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

Тема 4. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ В СТРУКТУРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

План лекційного заняття

1. Суть, цілі та індикатори економічної безпеки.

2. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави.

3. Корупція як загроза економічній безпеці.

4. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці.

План семінарського заняття

1. Сутність економічної безпеки.
2. Індикатори економічної безпеки.
3. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави.
4. Корупція як загроза економічній безпеці.
5. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці.
6. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Поняття конкуренції та недобросовісної конкуренції у сфері економічної безпеки держави.
2. Бенчмаркінг – загроза підприємництву як суб'єкту національних інтересів держави.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте суть та цілі економічної безпеки.
2. Визначте індикатори економічної безпеки.
3. Охарактеризуйте принципи економічної безпеки держави.
4. У чому полягає загроза економічній злочинності для економічної безпеки?
5. Яку небезпеку становить корупція для економічної безпеки?
6. Що таке «тіньова економіка» та її вплив на економічну безпеку?
7. У чому відмінність «конкуренції» від «недобросовісної конкуренції»?
8. Що таке бенчмаркінг та яку загрозу він становить для економічної безпеки?

Рекомендована література

- Основна: [1-6]
 Допоміжна: [14, 17, 19, 21, 22, 27, 30]
 Інформаційні ресурси Інтернет: [33-37]
 Міжнародні видання: [40]

Тема 5. СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

План лекційного заняття

1. Суб'єкти та об'єкти забезпечення національної безпеки держави.
2. Загальнодержавне забезпечення економічної безпеки.
3. Недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави.
4. Механізм забезпечення економічної безпеки держави.
5. Засоби забезпечення економічної безпеки держави.

План семінарського заняття

1. Система гарантування економічної безпеки держави.
2. Суб'єкти та об'єкти забезпечення економічної безпеки держави.
3. Принципи забезпечення економічної безпеки держави.
4. Функції державних органів забезпечення економічної безпеки держави.
5. Недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави.
6. Механізм забезпечення економічної безпеки держави.
7. Засоби забезпечення економічної безпеки держави.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Система гарантування економічної безпеки держави.

2. Принципи забезпечення економічної безпеки держави.

Питання для самоконтролю

1. Якою є мета системи забезпечення економічної безпеки?
2. Хто є суб'єктами забезпечення економічної безпеки держави?
3. Визначте об'єкти економічної безпеки держави.
4. Спеціальні органи та їх повноваження у сфері забезпечення економічної безпеки держави.
5. Якими є завдання недержавного забезпечення економічної безпеки?
6. Які напрями забезпечення безпеки особи та підприємницької діяльності?
7. Яким є механізм забезпечення економічної безпеки держави?
8. Охарактеризуйте засоби гарантування економічної безпеки держави

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [14, 17, 19, 21, 22, 27, 30]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33-37]

Міжнародні видання: [40].

Тема 6. СКЛАДОВІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

План лекційного заняття

1. Внутрішні складові економічної безпеки держави.
2. Зовнішньоекономічна безпека України.

План семінарського заняття

1. Енергетична безпека.
2. Фінансова безпека.
3. Воєнно-економічна безпека.
4. Продовольча безпека.
5. Екологічна безпека
6. Сутність зовнішньоекономічної безпеки України.
7. Експортна безпека України.
8. Імпортна безпека України.
9. Загрози безпеці України у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сировинно-ресурсна безпека.
2. Соціально-демографічна безпека.
3. Членство України у міжнародних організаціях.
4. Загрози безпеці України у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сировинно-ресурсна безпека України?
2. Якою є суть енергетичної безпеки України?
3. На що спрямована фінансова безпека України?
4. У чому полягає воєнно-економічна безпека України?
5. Яке значення продовольчої безпеки України?
6. На що спрямована соціально-демографічна безпека України?
7. Наскільки важливою є екологічна безпека України і в чому вона полягає?
8. Що таке зовнішньоекономічна безпека України?
9. Членом яких міжнародних організацій є Україна?

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [14, 17, 19, 21, 22, 27, 30]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33-37]

Міжнародні видання: [40]

Змістовий модуль 3. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

Тема 7. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ*План лекційного заняття*

1. Поняття та зміст інформаційної безпеки.
2. Характеристика системи правового забезпечення інформаційної безпеки.
3. Елементи системи інформаційної безпеки.
4. Суб'єктно-об'єктні виміри інформаційної безпеки.

План семінарського заняття

1. Поняття та зміст інформаційної безпеки.
2. Характеристика системи правового забезпечення інформаційної безпеки.
3. Елементи системи інформаційної безпеки.
4. Рівні інформаційної безпеки.
5. Суб'єктно-об'єктні виміри інформаційної безпеки.
6. Міжнародна інформаційна безпека.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Рівні інформаційної безпеки.
2. Міжнародна інформаційна безпека.

Питання для самоконтролю

1. В чому полягає поняття та зміст інформаційної безпеки?
2. Охарактеризуйте систему правового забезпечення інформаційної безпеки..
3. Що відноситься до елементів системи інформаційної безпеки?
4. Сформулюйте розуміння та складові суб'єктно-об'єктних вимірів інформаційної безпеки
5. Охарактеризуйте міжнародні норми та практика забезпечення інформаційної безпеки.
6. У чому полягає сутність міжнародної інформаційної безпеки?

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [7, 8, 10, 12, 13, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 29, 31]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33, 33]

Тема 8. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

План лекційного заняття

1. Адміністративно-правові засоби та механізми забезпечення інформаційної безпеки.
2. Правові обмеження у контексті забезпечення інформаційної безпеки.
3. Правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в мережі Інтернет.

4. Юридична відповідальність у сфері забезпечення інформаційної безпеки.
5. Міжнародні норми та практика забезпечення інформаційної безпеки.

План семінарського заняття

1. Адміністративно-правові засоби та механізми забезпечення інформаційної безпеки.
2. Правові обмеження у контексті забезпечення інформаційної безпеки.
3. Правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в мережі Інтернет.
4. Юридична відповідальність у сфері забезпечення інформаційної безпеки.
5. Міжнародні норми та практика забезпечення інформаційної безпеки.
6. Правове забезпечення міжнародної інформаційної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Удосконалення законодавства у сфері забезпечення інформаційної безпеки в умовах цифрової трансформації.
2. Правове забезпечення міжнародної інформаційної безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте адміністративно-правові засоби забезпечення інформаційної безпеки.
2. Що відноситься до механізмів забезпечення інформаційної безпеки?
3. Які правові обмеження існують у контексті забезпечення інформаційної безпеки?
4. Що включає в себе правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в мережі Інтернет?
5. Назвіть види юридичної відповідальності у сфері забезпечення інформаційної безпеки.
6. Охарактеризуйте міжнародні норми забезпечення інформаційної безпеки.
7. У чому полягає правове забезпечення міжнародної інформаційної безпеки?

Рекомендована література

Основа: [1-6]

Допоміжна: [7, 8, 10, 12, 13, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 29, 31]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33]

Тема 9. ТЕХНОЛОГІЯ ВИЯВЛЕННЯ ЗАГРОЗ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ ПОПЕРЕДЖЕННЯ Й УСУНЕННЯ

План лекційного заняття

1. Поняття та види загроз інформаційній безпеці.
2. Види дезінформації.
3. Виявлення та попередження інформаційних загроз.
4. Протидія зовнішнім і внутрішнім інформаційно-дестабілізаційним впливам.
5. Забезпечення кібербезпеки.

План семінарського заняття

1. Поняття та види загроз інформаційній безпеці.
2. Види дезінформації.
3. Виявлення та попередження інформаційних загроз.
4. Протидія зовнішнім і внутрішнім інформаційно-дестабілізаційним впливам.
5. Забезпечення кібербезпеки.
6. Державна політика із забезпечення інформаційної безпеки України.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Державна політика із забезпечення інформаційної безпеки України.
2. Сутність кібертероризму.
3. Протидія злочинності у кіберпросторі.

Питання для самоконтролю

1. Що таке інформаційна безпека?
2. Назвіть критерії класифікації інформаційної безпеки.
3. Які існують види дезінформації?
4. Охарактеризуйте способи виявлення та попередження інформаційних загроз.
5. Визначте напрями протидії зовнішнім і внутрішнім інформаційно-дестабілізаційним впливам.
6. Що таке кібербезпека та як вона забезпечується?
7. Кібертероризм та кібервійна: співвідношення понять.
8. Яким чином відбувається протидія злочинності у кіберпросторі?
9. Охарактеризуйте напрями державної політики із забезпечення інформаційної безпеки України.

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [7, 8, 10, 12, 13, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 29, 31]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33, 34]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ГЕОПОЛІТИЧНА БЕЗПЕКА

Тема 10. ГЕОПОЛІТИЧНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ СВІТОВОГО ПОРЯДКУ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

План лекційного заняття

1. Геополітична та гео економічна складові міжнародних відносин, воєнна глобалізація та глобальний воєнно-стратегічний простір.
2. Геополітичний аналіз національної безпеки.
3. Геополітичні та гео економічні фактори при забезпеченні національної безпеки.
4. Забезпечення балансу сил та інтересів у контексті забезпечення національної безпеки.

План семінарського заняття

1. Геополітична та гео економічна складові міжнародних відносин, воєнна глобалізація та глобальний воєнно-стратегічний простір.
2. Геополітичний аналіз національної безпеки.
3. Геополітичні та гео економічні фактори при забезпеченні національної безпеки.
4. Детермінанти безпекового складника зовнішньої політики держав.
5. Забезпечення балансу сил та інтересів у контексті забезпечення національної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Детермінанти безпекового складника зовнішньої політики держав.
2. Глобальні виклики міжнародній та національній безпеці.
3. Проблема захисту державності та шляхи її вирішення.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте геополітичні складові міжнародних відносин.
2. В чому полягають гео економічні складові міжнародних відносин?
3. Що таке воєнна глобалізація та глобальний воєнно-стратегічний простір?
4. Як геополітичні та гео економічні фактори впливають на забезпечення національної безпеки?
5. Охарактеризуйте детермінанти безпекового складника зовнішньої політики держав.
6. Як відбувається забезпечення балансу сил та інтересів у контексті забезпечення національної безпеки?

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [9-11, 15, 17, 28]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33, 34]

Міжнародні видання: [42, 43]

Тема 11. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

План лекційного заняття

1. Правові засади зовнішньої політики із забезпечення національної безпеки.
2. Суб'єкти забезпечення національної безпеки у сфері геополітики.
3. Пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки.
4. Принципи реалізації сучасної політики національної безпеки в геополітичній сфері.

План семінарського заняття

1. Правові засади зовнішньої політики із забезпечення національної безпеки.
2. Суб'єкти забезпечення національної безпеки у сфері геополітики.
3. Пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки у зовнішньополітичній сфері.
4. Пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки у внутрішньополітичній сфері.
5. Принципи реалізації сучасної політики національної безпеки в геополітичній сфері.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Зміна за кордоном образу українців.
2. Залучення міжнародної фінансової і технічної допомоги для розбудови прикордонної інфраструктури.
3. Політико-дипломатичне забезпечення співпраці України і ЄС у безпековій сфері.
4. Організація роботи з повернення українських культурних цінностей.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте правові засади зовнішньої політики із забезпечення національної безпеки.
2. Визначте правовий статус та повноваження суб'єктів забезпечення національної безпеки у сфері геополітики.
3. Якими є пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки у зовнішньополітичній сфері?
4. Якими є пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки у внутрішньополітичній сфері?

5. Охарактеризуйте принципи реалізації сучасної політики національної безпеки в геополітичній сфері.

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [9-11, 15, 17, 28]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33, 34]

Міжнародні видання: [42, 43]

Тема 12. ГЕОПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ

План лекційного заняття

1. Поняття, типи і функції конфлікту.
2. Війна як інструмент геополітики.
3. Воєнно-політичний конфлікт: об'єкт, предмет, засоби, суб'єкти, види.
4. Геоекономічний конфлікт та геоекономічна війна.
5. Врегулювання конфліктів.

План семінарського заняття

1. Поняття, типи і функції конфлікту.
2. Війна як інструмент геополітики.
3. Воєнно-політичний конфлікт: об'єкт, предмет, засоби, суб'єкти, види.
4. Динаміка воєнно-політичних конфліктів.
5. Гібридна війна як геополітичний конфлікт.
6. Геоекономічний конфлікт та геоекономічна війна.
7. «Заморожені» конфлікти.
8. Врегулювання конфліктів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Відмінність «конфлікту» від «кризи».
2. Динаміка воєнно-політичних конфліктів.
3. Гібридна війна як геополітичний конфлікт.
4. «Заморожені» конфлікти.

Індивідуально-консультаційна робота

1. Скласти порівняльну таблицю воєнно-політичних конфліктів у сучасному світі.

Питання для самоконтролю

1. Надайте визначення конфлікту.
2. Охарактеризуйте типи і функції конфлікту.
3. Що таке війна як інструмент геополітики.
4. Воєнно-політичний конфлікт: об'єкт, предмет, засоби, суб'єкти, види.
5. Визначте характерні риси динаміки воєнно-політичних конфліктів.
6. У чому полягає сутність гібридної війни як геополітичного конфлікту?
7. У чому відмінність між «геоекономічним конфліктом» та «геоекономічною війною»?
8. Які причини та наслідки «заморожених» конфліктів?
9. Визначте можливі шляхи врегулювання конфліктів.

Рекомендована література

Основна: [1-6]

Допоміжна: [9-11, 15, 17, 28]

Інформаційні ресурси Інтернет: [33, 34]

Міжнародні видання: [42, 43]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Завдання поточного контролю оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів (включно). Підсумковою оцінкою з навчального курсу є сума набраних балів за результатами поточного контролю і диференційованого заліку (50+50=100 балів) (осінній семестр) та поточного контролю і екзамену (50+50=100 балів) (весняний семестр).

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання (таблиця 4.1.)

Розподіл балів за роботу на семінарських заняттях

Таблиця 4.1

Критерії оцінювання	Кількість балів	
	Денна	Заочна
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки	3	20/10
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки	2	12/7
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання	1	8/4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі	0	0

Таблиця 4.1

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, включає обов'язкове комп'ютерне тестування та платформи ДПУ MOODLE (максимально 5 балів).

Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення контактного заняття у вигляді опитування, в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Критерії оцінювання контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Таблиця 4.2.

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Теоретичні питання	4	10
Тестовий блок	3	5
Всього	7	15

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальні завдання здобувачі вищої освіти виконують по одному із списку запропонованих питань. Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проекту, що описані у розділі 3 «Програма навчальної дисципліни» цієї робочої програми і оцінюється від 0 до 10 балів.

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) і диференційованого заліку (від 0 до 50 балів) в осінньому семестрі та поточного контролю (від 0 до 50 балів) і екзамену (від 0 до 50 балів) у весняному семестрі.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку/екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (таблиця 4.4.)

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці з національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту		

Результати складання екзамену оцінюються та вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Таблиця 4.5

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни) (розробляється відповідно до специфіки дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
3	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни оцінювання здійснюється за допомогою таких засобів:

- диференційований залік/екзамен;
- тестування;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- проведення експрес-опитувань;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів вищої освіти і вміння застосовувати їх у практичній діяльності.

Рівень підготовленості здобувачів вищої освіти повинен визначатися глибокими знаннями всіх питань даної програми.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни «Національна безпека України (модуль 1 «Теоретичні засади національної безпеки», модуль 2 «Економічна безпека», модуль 3 «Інформаційна безпека», модуль 4 «Геополітична безпека»)» є диференційований залік (осінній семестр) та екзамен (весняний семестр), які проводяться у письмовій формі на основі підсумкових теоретичних питань і тестових завдань, затверджених на засіданні кафедри. Формою поточного контролю (контрольних заходів) є модульні контрольні роботи.

Перелік питань до поточного контролю (осінній семестр)

Змістовий модуль 1

1. Поняття економічної безпеки держави та її складові.
2. Поняття та зміст понять «безпека», «національна безпека».
3. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки.

4. Параметри національної безпеки України.
5. Об'єкти національної безпеки.
6. Принципи забезпечення національної безпеки України.
7. Пріоритети національних інтересів.
8. Загрози національним інтересам і національній безпеці України.
9. Сутність системи забезпечення національної безпеки.
10. Призначення системи забезпечення національної безпеки.
11. Мета, завдання і функції системи забезпечення національної безпеки України.
12. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
13. Гарантії ефективного управління національною безпекою.
14. Структура системи забезпечення національної безпеки.
15. Сили та засоби забезпечення національної безпеки України.
16. Поняття системи управління національною безпекою.
17. Компетенція Президента України у забезпеченні національної безпеки України.
18. Організація та діяльність Кабінету Міністрів України в сфері управління національною безпекою.
19. Компетенція Верховної Ради України в сфері забезпечення національної безпеки.
20. Конституційний Суд України та суди загальної юрисдикції як суб'єкти забезпечення національної безпеки.
21. Прокуратура України та її роль в управлінні національною безпекою.
22. Національний банк України та його компетенція у забезпеченні національної безпеки України.
23. Компетенція центральних органів виконавчої влади у забезпеченні національної безпеки.
24. Поняття, зміст і призначення системи забезпечення національної безпеки.
25. Мета та завдання системи забезпечення національної безпеки України.

Змістовий модуль 2

1. Функції системи забезпечення національної безпеки України.
2. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
3. Сили забезпечення національної безпеки України.
4. Сили спеціального призначення у забезпеченні національної безпеки України.
5. Сутність економічної безпеки.
6. Індикатори економічної безпеки.
7. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави.
8. Корупція як загроза економічній безпеці.
9. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці.
10. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави.
11. Сутність бенчмаркінгу.
12. Система гарантування економічної безпеки держави.
13. Суб'єкти та об'єкти забезпечення національної безпеки держави.
14. Функції державних органів забезпечення економічної безпеки держави.
15. Недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави.
16. Спеціальні органи та їх повноваження у сфері забезпечення економічної безпеки держави.
17. Механізм забезпечення економічної безпеки держави.
18. Засоби забезпечення економічної безпеки держави.
19. Принципи забезпечення економічної безпеки держави.
20. Фінансова безпека.
21. Воєнно-економічна безпека.
22. Експортна безпека України.
23. Імпортна безпека України.

24. Сутність зовнішньоекономічної безпеки України.
25. Загрози безпеці України у сфері зовнішньо-економічної діяльності.

**Перелік питань до підсумкового контролю
(осінній семестр)**

1. Поняття економічної безпеки держави та її складові.
2. Поняття та зміст понять «безпека», «національна безпека».
3. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
4. Параметри національної безпеки України.
5. Об'єкти національної безпеки.
6. Принципи забезпечення національної безпеки України.
7. Пріоритети національних інтересів.
8. Загрози національним інтересам і національній безпеці України.
9. Сутність системи забезпечення національної безпеки.
10. Призначення системи забезпечення національної безпеки.
11. Мета та завдання системи забезпечення національної безпеки.
12. Функції системи забезпечення національної безпеки.
13. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
14. Гарантії ефективного управління національною безпекою.
15. Структура системи забезпечення національної безпеки.
16. Сили та засоби забезпечення національної безпеки України.
17. Поняття системи управління національною безпекою.
18. Компетенція Президента України у забезпеченні національної безпеки України.
19. Організація та діяльність Кабінету Міністрів України в сфері управління національною безпекою.
20. Компетенція Верховної Ради України в сфері забезпечення національної безпеки.
21. Конституційний Суд України та суди загальної юрисдикції як суб'єкти забезпечення національної безпеки.
22. Прокуратура України та її роль в управлінні національною безпекою.
23. Національний банк України та його компетенція у забезпеченні національної безпеки України.
24. Компетенція центральних органів виконавчої влади у забезпеченні національної безпеки.
25. Сутність системи забезпечення національної безпеки.
26. Призначення системи забезпечення національної безпеки.
27. Мета та завдання системи забезпечення національної безпеки України.
28. Функції системи забезпечення національної безпеки України.
29. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
30. Сили забезпечення національної безпеки України.
31. Сили спеціального призначення у забезпеченні національної безпеки України.
32. Сутність економічної безпеки.
33. Індикатори економічної безпеки.
34. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави.
35. Види державного і недержавного контролю для запобігання економічній злочинності.
36. Корупція як загроза економічній безпеці.
37. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці.
38. Складові тіньової економіки.
39. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави.
40. Сутність бенчмаркінгу.
41. Система гарантування економічної безпеки держави.
42. Види суб'єктів забезпечення економічної безпеки.
43. Об'єкти національної економічної безпеки.

44. Функції державних органів у забезпеченні економічної безпеки держави.
45. Недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави.
46. Завдання недержавного гарантування економічної безпеки.
47. Спеціальні органи та їх повноваження у сфері забезпечення економічної безпеки держави.
48. Механізм забезпечення економічної безпеки держави.
49. Засоби забезпечення економічної безпеки держави.
50. Принципи забезпечення економічної безпеки держави.
51. Внутрішні складові економічної безпеки держави.
52. Сутність фінансової безпеки.
53. Загрози фінансовій безпеці держави.
54. Воєнно-економічна безпека.
55. Сутність зовнішньоекономічної безпеки держави.
56. Принципи зовнішньоекономічної безпеки держави.
57. Експортна та імпортна безпека України.
58. Зовнішні складові економічної безпеки держави.
59. Участь України в міжнародних економічних організаціях.
60. Загрози безпеці України у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

**Перелік питань до поточного контролю
(весняний семестр)**

Змістовий модуль 1

1. Поняття та зміст інформаційної безпеки.
2. Елементи системи інформаційної безпеки.
3. Характеристика системи правового забезпечення інформаційної безпеки.
4. Рівні інформаційної безпеки.
5. Державна система інформаційної безпеки.
6. Недержавні суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки.
7. Мета та завдання системи забезпечення інформаційної безпеки.
8. Методи забезпечення інформаційної безпеки.
9. Причини та види інформаційних загроз.
10. Сутність міжнародної інформаційної безпеки.
11. Складові міжнародної інформаційної безпеки.
12. Правове забезпечення міжнародної інформаційної безпеки як вид діяльності.
13. Поняття та види загроз інформаційній безпеці.
14. Види дезінформації.
15. Виявлення та попередження інформаційних загроз.
16. Форми інформаційних війн.
17. Протидія зовнішнім і внутрішнім інформаційно-дестабілізаційним впливам.
18. Забезпечення кібербезпеки.
19. Сутність кібертероризму.
20. Класифікація та види кіберзагроз.

Змістовий модуль 2

1. Протидія злочинності у кіберпросторі.
2. Система суб'єктів національної системи кібербезпеки щодо протидії кібертероризму.
3. Сутність геополітичної безпеки.
4. Геополітичні та гео економічні фактори при забезпеченні національної безпеки.
5. Детермінанти безпекового складника зовнішньої політики держав.
6. Забезпечення балансу сил та інтересів у контексті забезпечення національної безпеки.
7. Правові засади зовнішньої політики із забезпечення національної безпеки.
8. Суб'єкти забезпечення національної безпеки у сфері геополітики.

9. Пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки.
10. Принципи реалізації сучасної політики національної безпеки в геополітичній сфері.
11. Поняття, типи і функції конфлікту.
12. Війна як інструмент геополітики.
13. Гібридна війна як геополітичний конфлікт.
14. Об'єкт та суб'єкти воєнно-політичного конфлікту.
15. Воєнно-політичний конфлікт: предмет, засоби.
16. Типологія воєнно-політичних конфліктів.
17. Геоекономічний конфлікт та геоекономічна війна.
18. «Заморожені» конфлікти.
19. Засоби врегулювання конфліктів.
20. Етапи врегулювання конфліктів.

**Перелік питань до підсумкового контролю
(весняний семестр)**

1. Поняття та зміст інформаційної безпеки.
2. Елементи системи інформаційної безпеки.
3. Характеристика системи правового забезпечення інформаційної безпеки.
4. Рівні інформаційної безпеки.
5. Державна система інформаційної безпеки.
6. Недержавні суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки.
7. Мета та завдання системи забезпечення інформаційної безпеки.
8. Методи забезпечення інформаційної безпеки.
9. Причини та види інформаційних загроз.
10. Сутність міжнародної інформаційної безпеки.
11. Складові міжнародної інформаційної безпеки.
12. Правове забезпечення міжнародної інформаційної безпеки як вид діяльності.
13. Адміністративно-правові засоби та механізми забезпечення інформаційної безпеки.
14. Правові обмеження у контексті забезпечення інформаційної безпеки.
15. Правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки в мережі Інтернет.
16. Юридична відповідальність у сфері забезпечення інформаційної безпеки.
17. Міжнародні норми та практика забезпечення інформаційної безпеки.
18. Поняття та види загроз інформаційній безпеці.
19. Види дезінформації.
20. Виявлення та попередження інформаційних загроз.
21. Форми інформаційних війн.
22. Протидія зовнішнім і внутрішнім інформаційно-дестабілізаційним впливам.
23. Державна політика із забезпечення інформаційної безпеки України.
24. Забезпечення кібербезпеки.
25. Сутність кібертероризму.
26. Класифікація та види кіберзагроз.
27. Протидія злочинності у кіберпросторі.
28. Система суб'єктів національної системи кібербезпеки щодо протидії кібертероризму.
29. Сутність геополітичної безпеки.
30. Геополітичні та геоекономічні фактори при забезпеченні національної безпеки.
31. Детермінанти безпекового складника зовнішньої політики держав.
32. Забезпечення балансу сил та інтересів у контексті забезпечення національної безпеки.
33. Правові засади зовнішньої політики із забезпечення національної безпеки.
34. Суб'єкти забезпечення національної безпеки у сфері геополітики.
35. Пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки у зовнішньополітичній сфері.

36. Пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки у внутрішньополітичній сфері.
37. Принципи реалізації сучасної політики національної безпеки в геополітичній сфері.
38. Політико-дипломатичне забезпечення співпраці України і ЄС у безпековій сфері.
39. Поняття, типи і функції конфлікту.
40. Війна як інструмент геополітики.
41. Гібридна війна як геополітичний конфлікт.
42. Об'єкт та суб'єкти воєнно-політичного конфлікту.
43. Воєнно-політичний конфлікт: предмет, засоби.
44. Типологія воєнно-політичних конфліктів.
45. Військова анексія.
46. Динаміка воєнно-політичних конфліктів.
47. Геоекономічний конфлікт та геоекономічна війна.
48. «Заморожені» конфлікти.
49. Засоби врегулювання конфліктів.
50. Етапи врегулювання конфліктів.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Кримінальний кодекс України від 05 квіт. 2001 р. № № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print>.
4. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2496-VIII. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2469-19>.
5. Про Концепцію (основи державної політики) національної безпеки України : Постанова Верховної Ради України від 16.01.1997 № 3/97-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14.09.2020 «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>.

Допоміжна:

7. Баран М. В. Захист інформації у контексті забезпечення інформаційної безпеки. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 3. С. 150-155.
8. Баран М. В. Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 220-223.
9. Богуцький П. П. Концептуальні засади права національної безпеки України. Київ; Одеса: Фенікс, 2020. 374 с.
10. Виклики національній безпеці у контексті формування нового світового порядку: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ «САК Лтд.», 2023. 103 с.
11. Воєнно-політичні конфлікти та міжнародна безпека: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ «САК Лтд.», 2023. 92 с.
12. Геворкян А. Ю. Формування основ культури інформаційної безпеки суспільства як фактор зміцнення національної безпеки. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління». 2021. № 1 (14). С. 168-177.
13. Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1972 від 11 грудня 2018 року про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_013-18#Text.

14. Доронін І.М. Національна безпека України в інформаційну епоху: правові аспекти: моногр. Київ: ТОВ Видавничий дім «АртЕк», 2019. 434 с
15. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Середа В.В., Занора В.О., Бісвець А.В.; за ред. Живко З.Б. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с.
16. Зовнішня політика та національна безпека : навч. посіб. / Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел ; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ «Київський університет», 2022. 208 с.
17. Інформаційна безпека: підручник / В. В. Остроухов, М. М. Присяжнюк, О. І. Фармагей, М. М. Чеховська та ін.; за ред. В. В. Остроухова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 412 с.
18. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.
19. Михалюк А. К., Мілімко Л. В. Роль Антимонопольного комітету в забезпеченні економічної безпеки держави. Економічна безпека: організаційно-правові, інформаційно-аналітичні та оперативно-розшукові заходи: *збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції*, 16 травня 2024 року / відп. за вип. Є.Ю. Колосовський. – Ірпінь: Державний податковий університет, С. 88-91.
20. Мілімко Л.В. Роль та значення фінансової безпеки в системі економічної безпеки держави. Економічна безпека: організаційно-правові, інформаційно-аналітичні та оперативно-розшукові заходи: *збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції*, 16 травня 2024 року / відп. за вип. Є. Ю. Колосовський. – Ірпінь: Державний податковий університет. С. 91-94.
21. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28 січ. 2021 р. № 1150-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.
22. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 лип. 2015 р. № 537. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>.
23. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
24. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2163-19>.
25. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18.155>.
26. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14.05.2021 «Про Стратегію кібербезпеки України»: Указ Президента України від 26.08.2021 № 447/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>.
27. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 р. «Про Стратегію інформаційної безпеки»: Указ Президента України від 28.12.2021 р. № 685/2021. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>.
28. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 № 2229- XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.
29. Публічне управління у сфері національної безпеки : підручник / Г. П. Ситник, М.Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ «Київський університет», 2022. 464 с.
30. Солілко І. М. Інформаційна безпека та кібербезпека: порівняльно-правовий аспект. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2021. № 2. С. 110-115.
31. Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ «САК Лтд.», 2023. 136 с.
32. Юридична відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері та основи інформаційної деліктології: монографія / І. В. Арістова, О. А. Баранов, О. П. Дзьобань і ін.; за заг. ред. К. І. Белякова. Київ: КВІЦ, 2019. 344 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

33. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL : <https://rada.gov.ua>.
34. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.
35. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL : <http://www.mvs.gov.ua>.
36. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL : <http://minjust.gov.ua>.
37. Офіційний веб-сайт Служби безпеки України. URL : <http://www.sbu.gov.ua>.
38. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. URL : <http://www.gp.gov.ua>.
39. Офіційний веб-сайт Державної служби фінансового моніторингу. URL : <https://fmu.gov.ua>.
40. Офіційний веб-сайт Бюро економічної безпеки України. URL : <https://esbu.gov.ua>.

Міжнародні видання:

41. Zachosova N. Innovative approach in the estimatology of financial institutions economic security: possibilities of use in management and regulatory activity within the means of provision of the state financial security. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Number 2. Volume 5. P. 45-56.
42. Robert Longley. National Security Definition and Examples. ThoughtCo. September 24, 2021. URL : <https://www.thoughtco.com/national-security-definition-and-examples-5197450>.
43. Threats to National Security and How Government Protects its Citizens. URL : <https://safetymanagement.eku.edu/blog/threats-to-national-security/>.
44. Segun Osisanya. National Security versus Global Security. UN Chronicle. URL : <https://www.un.org/en/chronicle/article/national-security-versus-global-security>.

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри _____

Протокол від _____ 20__ р. № _____.

Укладач (і):

_____**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни
(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП